

Nærværende fremstilling koncentrerer sig om at beskrive danske, svenske og vestallierede initiativer, motiver og beslutninger fra tanken om etablering af en dansk lejr for flygtninge i Sverige født af Ebbe Munck i maj 1943 over oprettelsen af en decideret militær enhed, DAN FORCE, nominelt under SHAEFs kommando, i efteråret 1944, til Brigadens indsættelse 5. maj 1945. Under indtryk af tyskernes svigtende krigslykke pågik denne udvikling med svenskernes – ganske vist stiltiende – accept. Af hensyn til statsretlige konventioner var Brigaden dog officielt en »politistyrke«.

Ud over K. V. Nielsens udredning rummer bogen en skematisk oversigt, udfærdiget af Oberst Jersig, over officerer, officianter og faste befalingsmænd af reserven, som var tjenestegørende i Brigaden ved hjemkomsten 5. maj 1945.

Henrik Skov Kristensen

Lars Møller og Anette Wiborg: *Den gang under besættelsen – ubekvemme historier om en splittet nation*. (Københavns Bogforlag, 1985). 203 s., 148,- kr.

Bogen er en slags jubilæumsbog, nærmest en samling essays – 16 ialt – skrevet af faghistorikere og andre, hvis fælles platform er opfattelsen af politikerne i rollen som Store Stygge Ulv. De fleste er sammendrag af tidligere publikationer og rummer intet nyt. En undtagelse er dog måske Henning Tjørnehøjs lille artikel om Højgaardkredsen i 1940, som vel i hovedsagen gentager, hvad den parlamentariske kommission i sin tid nåede frem til, men dog peger på et emne, der ikke tidligere har været selvstændigt behandlet, omend vigtige dele er indgået i Henrik S. Nissens »1940«, en bog forfatteren åbenbart ikke kender.

Alt i alt er det forstemmende at måtte

konstatere, at denne bogs hovedsynspunkter egentlig placerer den i perioden 1945-50. Hvor den samtidshistoriske forskning møder så fastlåste synspunkter, er den magtesløs.

Henning Poulsen

Claus Bryld og Steen Weidemann: *Retsopgøret 40 år efter. RUC-symposium 1985*. (Roskilde Universitetscenter 1986). 193 s., 80,- kr.

Blandt de 10 aftrykte indledninger er der en enkelt, der rummer noget nyt. Litteraturhistorikeren Søren Schou har på få sider tegnet et nuanceret og troværdigt billede af bevidsthedsudviklingen blandt dem, der blev dømt under retsopgøret – med skyldig afstandstagen til sandhedsværdien i deres forestillinger. Dette studium vil forhåbentlig blive publiceret i en mere detaljeret og dokumenteret form.

For hovedparten af de øvrige indlæg gælder, at problemstillingen er mere moralsk end videnskabelig, og at de resumerer ældre arbejder og synspunkter. Det virker besynderligt 40 år efter stadig at finde befrielsesårets karakteristiske ophidselsesniveau og djævleteorier repræsenteret på konferencen. Havde det ikke været mere relevant, om man havde forsøgt at analysere dem?

Henning Poulsen

Socialisme på dansk – SF gennem 25 år. (SP-forlaget, Århus, 1984). 215 s., 130,- kr.

Bogen indeholder 19 bidrag, der belyser partiets historie og aktuelle situation omkring 25 års jubilæet i februar 1984. De fleste bidrag er interviews og erindringer, så der er mere tale om et kilde-skrift end en fremstilling af partiets historie. De fleste af bidragene koncentrerer sig om at belyse SF's hamskifte i årene 1973-78, hvor partiet i udfordrin-